ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1981 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

Ἡ ὑπόθεση ἐπί τῆς ὁποίας διατυπώνω σήμερα τίς προτάσεις μου ἔχει ὡς ἀντικείμενο τό σύστημα ποσοστώσεων τῆς παραγωγῆς χάλυβος πού καθωρίσθη μέ τήν ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς 2794/80 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 13/010, σ. 50) καί πού μᾶς εἶναι ἤδη γνωστό ὡς πρός τά κύρια σημεῖα του ἀπό τίς ὑποθέσεις 275/80 καί 24/81 — Ἐπιχείρηση Krupp Stahl AG κατά Ἐπιτροπῆς (προτάσεις τῆς 25ης Ἰουνίου 1982).

Τό σύστημα αὐτό ἐφηρμόσθη στήν προσφεύγουσα, μία ἐπιχείρηση παραγωγῆς ἀκατεργάστου χάλυβος καί ἐλαφρῶν μορφοσιδήρων, μέ ἀτομική ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς, ληφθείσα τήν 1η Νοεμβρίου 1980, μέ τήν ὁποία ἀνεκοινώθησαν οἱ ἐφαρμαστέες κατά τό τέταρτο τρίμηνο τοῦ 1980 παραγωγές ἀναφορᾶς καί ποσοστώσεις παραγωγῆς γιά τόν ἀκατέργαστο χάλυβα καί γιά τά προϊόντα τῆς ὁμάδος IV κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀποφάσεως 2794/80.

Ἔναντι τῆς προσφευγούσης ἐφηρμόσθη ἐπίσης τό ἄρθρο 13 τῆς ἀποφάσεως 2794/80, πού ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἐπιτροπή ἐπαληθεύει τήν ἀκρίβεια τῶν δηλώσεων καί πληροφοριῶν πού παρέχονται ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις. Οἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται νά ἐπιτρέπουν τίς ἐπαληθεύσεις αὐτές, χωρίς νά εἶναι ἀναγκαία μία ἀτομική ἀπόφαση . . .»

Ἡ προσφεύγουσα εἰδοποιήθη σχετικῶς μέ ἐπιστολή τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 3ης Νοεμβρίου 1980, ἡ ὁποία ἀνέφερε ὅτι οἱ ἔλεγχοι θά διενεργοῦντο ἀπό ὑπαλλήλους μιᾶς ἑταιρίας διαχειρίσεως ἐπιχειρήσεων, βοηθουμένους ἀπό μηχανικούς. Ἀρχικῶς, ἡ προσφεύγουσα ἠρνήθη νά ἐπιτρέψει τούς ἐλέγχους αὐτού, ἐπικαλουμένη τό ἄρθρο 1 παράγραφος 4 τῆς ἀποφάσεως 2794/80, τό ὁποῖο ὁρίζει:

«Ἡ διαχείριση τοῦ συστήματος ποσοστώσεων ἐξασφαλίζεται ἀπό τήν Ἐπιτροπή. Ἡ τελευταία δύναται νά βοηθεῖται ἀπό ἀνεξάρτητους ὀργανισμούς ἤ ἀπό ἐμπειρογνώμονες. Πρέπει νά ὑπάρχει ἐγγύηση περί ἐξασφαλίσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ μυστικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων.»

Ἡ προσφεύγουσα ἔκρινε ὅτι τό ἐπαγγελματικό ἀπόρρητο ἀπειλεῖτο διότι στόν ἔλεγχο ἐπρόκειτο νά συμμετάσχουν καί ὑπάλληλοι μιᾶς ἀνταγωνιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Κατά τήν γνώμη της, ὁ ἔλεγχος πρέπει νά διενεργεῖται μόνο ἀπό ἐλεγκτές τῆς Ἐπιτροπῆς ἤ ἀπό ἀνεξαρτήτους ἐμπειρογνώμονες. Ἐν τούτοις, ἀπό τόν Δεκέμβριο τοῦ 1980 ἡ ἐπιχείρηση τῆς προσφευγούσης ἐλέγχεται, ὅπως φαίνεται, χωρίς ἡ Ἐπιτροπή νά ἔχει τροποποιήσει τήν μέθοδό της — συμμετοχή τεχνικῶν ἐμπειρογνωμόνων ἀπό ἄλλες ἐπιχειρήσεις. Σύμφωνα μέ τίς διαβεβαιώσεις της κατά τήν προφορική διαδικασία, τοῦτο προφανῶς δέν ἔχει δημιουργήσει ἰδιαίτερα προβλήματα.

Τήν 24η Νοεμβρίου 1980, ἡ προσφεύγουσα ἐζήτησε ἀπό τό Δικαστήριο νά ἀναγνωρίσει ὡς ἀνεφάρμοστη καί νά ἀκυρώσει τήν ἀνακοίνωση πού τῆς ἀπηύθυνε ἡ Ἐπιτροπή τήν 1η Νοεμβρίου 1980, γιά τόν λόγο ὅτι τό σύστημα ποσοστώσεων πού ἐθεσπίσθη ἀπό τήν Ἐπιτροπή καί ἡ ἐφαρμογή του εἶναι ἐπικριτέα ἀπό διάφορες ἀπόψεις.

Ὡς πρός τά αἰτήματα αὐτά ἡ ἄποψή μου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I — Ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ

Τό παραδεκτό τῆς προσφυγῆς καθ' ἑαυτῆς δέν ἠμφισβητήθη, καί δικαιολογημένως,

1 — Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά.

ὅπως ὑπεστήριξα ἤδη στίς προτάσεις μου ἐπί τῆς προαναφερθείσης ὑποθέσεως Krupp.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει, ἐν τούτοις, ὅτι δύο λόγοι πού ἀφοροῦν τήν γενική ἀπόφαση, πάντως ὅμως ὄχι τήν προσβαλλομένη ἀπόφαση, δέν εἶναι παραδεκτοί. Πρόκειται πρῶτον γιά τήν αἰτίαση ὅτι ἡ Ἐπιτροπή προσέλαβε γιά τήν ἐπαλήθευση τῆς ἀκριβείας τῶν δηλώσεων καί τῶν πληροφοριῶν τῆς προσφευγούσης καί ἐμπειρογνώμονες πού ἦταν στήν ὑπηρεσία ἀνταγωνιστικῶν ἐπιχειρήσεων. Πρόκειται, ἀφ' ἑτέρου, γιά τήν αἰτίαση πού ἀνάγεται στό ἄρθρο 7 παράγραφος 2 τῆς ἀποφάσεως 2794/80, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο, κατά τήν παράδοση προϊόντων πού τίθενται ὑπό τό σύστημα ποσοστώσεων, οἱ ἐπιχειρήσεις δέν δύνανται, ὅσον ἀφορᾶ τίς παραδόσεις ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, νά ὑπερβοῦν γιά κάθε ὁμάδα προϊόντων τήν σχέση μεταξύ τῶν κοινοτικῶν παραδόσεων καί τοῦ συνόλου τῶν παραδόσεων κατά τό δωδεκάμηνο ἀπό τόν Ἰούλιο τοῦ 1977 μέχρι τόν Ἰούνιο τοῦ 1980, κατά τήν διάρκεια τοῦ ὁποίου ἐσημειώθη ἡ μεγαλύτερη παραγωγή τῶν τεσσάρων ὁμάδων προϊόντων ἐλάσεως. Ἡ Ἐπιτροπή παρετήρησε σχετικῶς ὅτι — ἐπειδή ἡ συνθήκη ΕΚΑΧ ἐπιτρέπει τήν προσβολή γενικῶν ἀποφάσεων ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις μόνο ὑπό αὐστηρές προϋποθέσεις, δηλαδή ὅταν ἀποδεικνύεται ἐπαρκῶς κατάχρηση ἐξουσίας πού διεπράχθη κατά τῆς προσφευγούσης, ἡ *γενική* ἀπόφαση δέν δύναται νά περιληφθεῖ στόν δικαστικό ἔλεγχο ὅταν προσβάλλεται μία *ἀτομική* ἀπόφαση (ἐκτός ἄν πρόκειται γιά αἰτιάσεις πού ἀφοροῦν τήν γενική ἀπόφαση στό σύνολό της, ὅπως ἡ αἰτίαση περί ἐλλείψεως αἰτιολογίας) παρά μόνο ἄν ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀτομική ἀπόφαση συνιστᾶ περίπτωση ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς γενικῆς ἀποφάσεως πού ἀποτελεῖ τό ἀντικείμενο αἰτιάσεως, ἄν, συνεπῶς, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφαση συνιστᾶ τήν βάση τῆς ἀτομικῆς ἀποφάσεως. Τοῦτο ὅμως δέν δύναται νά λεχθεῖ οὔτε ὡς πρός τό ἄρθρο 7 παράγραφος 2 οὔτε ὡς πρός τίς λεπτομέρειες διενεργείας τοῦ ἐλέγχου πού ἐφαρμόζει ἡ Ἐπιτροπή.

Συμμερίζομαι τήν ἄποψη αὐτή.

1. Εἶναι προδήλως ὀρθή ὅσον ἀφορᾶ τίς λεπτομέρειες διενεργείας τοῦ ἐλέγχου, τίς ὁποῖες ψέγει ἡ προσφεύγουσα, ἡ ὁποία στήν πραγματικότητα δέν ἐπιδιώκει μέ τόν τρόπο αὐτό τήν διαπίστωση τοῦ ἀνεφαρμόστου ὁρισμένων διατάξεων τῆς γενικῆς ἀποφάσεως 2794/80. Πράγματι, ἡ προσφεύγουσα δέν ἀμφισβητεῖ τήν νομιμότητα τοῦ ἄρθρου 13, τό ὁποῖο προβλέπει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἐπαληθεύει τήν ἀκρίβεια τῶν δηλώσεων καί πληροφοριῶν, οὔτε ὑποστηρίζει ὅτι εἶναι ἐπικριτέο τό ἄρθρο 1 παράγραφος 4 τῆς ἀποφάσεως, τό ὁποῖο προβλέπει τήν παροχή βοηθείας ἀπό ἀνεξαρτήτους ὀργανισμούς ἤ ἐμπειρογνώμονες καθώς καί τήν διασφάλιση τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἀπορρήτου. Ἡ αἰτίασή της ἀνάγεται μᾶλλον στό ὅτι ἡ Ἐπιτροπή κακῶς ἐφήρμοσε τήν τελευταία αὐτή διάταξη, διότι ἀνέθεσε τόν ἔλεγχο σέ μή ἀνεξαρτήτους ἐμπειρογνώμονες.

Ἐν προκειμένω, ὅπως καί στήν ἀπόφαση τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1983 στήν ὑπόθεση 18/62 — Emilia Barge, χήρα Vittorio Leone, κατά Ἀνωτάτης Ἀρχῆς (Slg. 1963, σ. 561), πρέπει νά γίνει δεκτό ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτες οἱ αἰτιάσεις πού ἀνάγονται μόνο στόν τρόπο ἐφαρμογῆς μιᾶς ἀποφάσεως. Εἶναι, ἐξ ἄλλου, σαφές ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀτομική ἀπόφαση, δηλαδή ἡ ἀνακοίνωση τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς τῆς προσφευγούσης, δέν ἔχει σχέση μέ τίς ἀνωτέρω διατάξεις καί μέ τούς ἐλέγχους πού διεξήγαγε ἡ Ἐπιτροπή. Τό ἐπιχείρημα αὐτό εἶναι ἀποφασιστικό, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ παρατήρηση τῆς προσφευγούσης, κατά τήν ὁποία οἱ ἔλεγχοι ἔχουν χαρακτήρα «μέσου» ἐν σχέσει πρός τίς ποσοστώσεις παραγωγῆς καί ὅτι συνιστοῦν βοηθητικό

στοιχεῖο τοῦ συστήματος, δέν ἀρκεῖ γιά νά περιληφθοῦν στήν δίκη. Πράγματι, ἄν ἀνεγνωρίζοντο ὡς παράνομες οἱ λεπτομέρειες διενεργείας τοῦ ἐλέγχου, τοῦτο δέν θά ἐσήμαινε κατά κανένα τρόπο ὅτι θά πρέπει νά τροποποιηθεῖ ἡ ἐπίδικη ἀπόφαση περί ἀνακοινώσεως τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς τῆς προσφευγούσης.

Δέν εἶναι ἐξ ἄλλου ἀκριβές ὅτι ἄν ἀπορριφθεῖ ἡ ἄποψη τῆς προσφευγούσης δέν εἶναι πλέον δυνατός ὁ δικαστικός ἔλεγχος τῶν λεπτομερειῶν διενεργείας τοῦ ἐλέγχου, διότι — ὅπως ἐλέχθη κατά τήν προφορική διαδικασία — τό ἄρθρο 13 τῆς ἀποφάσεως 2794/80 προβλέπει ἐλέγχους χωρίς προηγούμενες ἀτομικές ἀποφάσεις, γιά ἐπιτακτικούς λόγους διοικητικῆς τεχνικῆς, ἀναγομένους στόν μεγάλο ἀριθμό τῶν διαδικασιῶν ἐλέγχου. Πράγματι, ἡ ἄρνηση τῶν ἐπιχειρήσεων νά ἐπιτρέψουν τήν διενέργεια ἐλέγχων δύναται, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 13 τῆς ἀποφάσεως 2794/80, νά συνεπάγεται τήν ἐπιβολή προστίμων, σέ περίπτωση δέ προσφυγῆς κατά τῆς ἐπιβολῆς αὐτῆς, δύνανται νά ὑποβληθοῦν στό Δικαστήριο ὅλα τά σχετικά μέ τούς ἐλέγχους ζητήματα.

2. Ὡς πρός τήν δυνατότητα νά ὑποβληθεῖ σέ δικαστικό ἔλεγχο, στό πλαίσιο μιᾶς δίκης ὅπως ἡ παρούσα, ἡ ρύθμιση περί παραδόσεων πού περιέχεται στό ἄρθρο 7 παράγραφος 2 τῆς ἀποφάσεως 2794/80, παραπέμπω στίς προτάσεις μου στίς ὑποθέσεις Krupp. Σ' αὐτές εἶχα ὑποστηρίξει ὅτι ἡ ἔνσταση ἐλλείψεως νομιμότητος μιᾶς ἰδιαίτερης διατάξεως μιᾶς γενικῆς ἀποφάσεως εἶναι παραδεκτή μόνο ἄν ἡ εὐθέως προσβαλλομένη πράξη συνιστᾶ περίπτωση ἐφαρμογῆς τῆς ἀμφισβητουμένης διατάξεως καί ὅτι τοῦτο δέν εἶναι δυνατό νά λεχθεῖ γιά τήν σχέση μεταξύ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς καί τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 παράγραφος 2, περί διατηρήσεως ὁρισμένης σχέσεως μεταξύ τῶν παραδόσεων ἐντός τῆς Κοινότητος καί τῶν παραδόσεων ἐκτός τῆς Κοινότητος.

Οὔτε δύναται νά συναχθεῖ διαφορετικό συμπέρασμα ἀπό τήν παρατήρηση τῆς προσφευγούσης, σύμφωνα μέ τήν ὁποία οἱ ποσοστώσεις παραδόσεως καί οἱ ποσοστώσεις παραγωγῆς συνιστοῦν δύο ἐκφάνσεις μιᾶς ἐνιαίας καί ἀδιαιρέτου ρυθμίσεως, ἤ ἀπό τήν προαναφερθεῖσα ἀπόφαση τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1963 στήν ὑπόθεση 18/62.

Πράγματι, τό σημαντικό στοιχεῖο εἶναι πρωτίστως ὅτι, κατά τήν ἀνωτέρω ἀπόφαση, γιά τό παραδεκτό τῆς ἐνστάσεως ἐλλείψεως νομιμότητος μιᾶς γενικῆς ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται κατ' ἀρχήν ἡ προσβαλλομένη ἀτομική ἀπόφαση νά στηρίζεται στήν γενική ἀπόφαση, νά συνιστᾶ συνεπῶς περίπτωση ἐφαρμογῆς τῆς τελευταίας. Περαιτέρω, μολονότι στήν ὑπόθεση ἐκείνη — πού ἀφοροῦσε γενικές ἀποφάσεις περί ἐξισώσεως στόν τομέα τῶν παλαιοσιδήρων — ἡ κριτική κατά ἄλλων διατάξεων τῆς γενικῆς ἀποφάσεως ἔγινε παραδεκτή μέ τήν αἰτιολογία ὅτι οἱ διατάξεις αὐτές ἦταν δυνατό νά παρακωλύσουν τήν λειτουργία τοῦ συστήματος ἐξισώσεως, δέν πρέπει νά λησμονεῖται ὅτι ἐπρόκειτο τότε γιά διατάξεις πού εἰσήγαγαν ἐξαιρέσεις στήν ἐξίσωση τῶν τιμῶν καί στήν ὑποχρέωση συνεισφορᾶς καί ὅτι ἡ διαπίστωση τοῦ παρανόμου χαρακτῆρος τους εἶχε πράγματι ἐπιπτώσεις ἐπί τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξισωτικῆς συνεισφορᾶς πού εἶχε προσδιορισθεῖ γιά τήν προσφεύγουσα στήν ὑπόθεση ἐκείνη. Στήν παρούσα ὑπόθεση, ὅμως, δέν συντρέχει ἀσφαλῶς τέτοια περίπτωση, ἔστω καί ἄν εἶναι ἀναντίρρητο ὅτι ὁ περιορισμός πού ἐπιβάλλει τό ἄρθρο 7 παράγραφος 2 στίς παραδόσεις ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς συνδέεται ἀδιασπάστως μέ τό σύστημα τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς.

3. Εἶμαι, συνεπῶς, τῆς γνώμης ὅτι, κατά τήν περαιτέρω ἐξέταση τῆς ὑποθέσεως, δύνανται νά μή ληφθοῦν πλέον ὑπ' ὄψη οἱ ἀνωτέρω ἐξετασθεῖσες αἰτιάσεις.

II — Ἐπί τῆς οὐσίας

1. *Ἀνεπίτρεπτη ἀναδρομικότης τῆς ἀποφάσεως 2794/80*

Ἡ προσφεύγουσα ψέγει, κατά πρῶτο λόγο, τό ὅτι δυνάμει τῆς ἀποφάσεως 2794/80, ἡ ὁποία, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο της 15, ἐτέθη σέ ἰσχύ τήν ἡμέρα τῆς δημοσιεύσεώς της στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, δηλαδή τήν 31η Ὀκτωβρίου 1980, ἔπρεπε νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη ἡ παραγωγή καί οἱ πωλήσεις πού ἐπραγματοποιήθησαν ἀπό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1980. Κατά τήν γνώμη της, ἡ ἀναδρομικότης αὐτή παραβιάζει μία γενική ἀρχή τοῦ δικαίου, πού ἰσχύει σέ ὅλους τούς τομεῖς τοῦ δικαίου, καί ἐκφράζεται, ἐπί παραδείγματι, στό ἄρθρο 12 τοῦ ἰταλικοῦ ἀστικοῦ κώδικος. Ἡ ρύθμιση αὐτή ἀντιστρατεύεται ἐπίσης στίς ἀπαιτήσεις τῆς προστασίας τῆς θεμιτῆς ἐμπιστοσύνης. Μολονότι, ἐν προκειμένω, εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι ἤδη ἀπό τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1980 ἡ Ἐπιτροπή ἀνεκοίνωσε ἐπισήμως τήν πρόθεσή της νά θεσπίσει ἕνα σύστημα ποσοστώσεων τῆς παραγωγῆς, δέν κατέστησε ἐν τούτοις σαφές τότε ὅτι τό σύστημα αὐτό θά εἶχε ἐφαρμογή καί ἐπί τῶν παραδόσεων. Ἐξ ἄλλου, τό σχέδιο τοῦ κειμένου πού κατηρτίσθη γιά τόν σκοπό αὐτό ἐτροποποιήθη ἐπανειλημμένως κατά τήν διάρκεια τοῦ Ὀκτωβρίου 1980, ἰδίως διότι — ὅπως διεδόθη ἀπό τόν τύπο — εἶχαν προκύψει διαφωνίες ἐντός τοῦ Συμβουλίου, οἱ ὁποῖες ἀκριβῶς ἀφοροῦσαν μεταξύ ἄλλων καί τόν χρόνο ἐφαρμογῆς. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι οἰκονομικοί κύκλοι εἶχαν συνεπῶς ἕνα λόγο νά ὑποθέσουν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή θά ἐγκατέλειπε τό σχέδιο καί θά ἐξέταζε ἄλλες λύσεις, ὅπως, π.χ., ἐκουσίους περιορισμούς τῆς παραγωγῆς, ἀλλά, ἐν πάση περιπτώσει, μέ ἐφαρμογή ἀπό μεταγενέστερο χρονικό σημεῖο. Ἂν τώρα ἐπιδοκιμασθεῖ ἡ συμπερίληψη τοῦ Ὀκτωβρίου στόν χρόνο ἰσχύος τοῦ συστήματος, τοῦτο ἀναμφισβητήτως θά συνεπήγετο μειονεκτήματα γιά τίς ἐπιχειρήσεις πού παρήγαγαν καί ὤφειλαν νά προοῦν σέ παραδόσεις κατά τήν περίοδο ἐκείνη. Πράγματι, γιά τίς πράξεις αὐτές δέν εἶχαν ἀκόμη παραχθεῖ τά εὐεργετικά ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος, τῶν ποσοστώσεων, ὑπό τή μορφή αὐξήσεων τῶν τιμῶν· ἀφ' ἑτέρου, δεδομένου ὅτι οἱ ποσοστώσεις παραγωγῆς ἐμειώθησαν λόγω τοῦ ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψη ἡ παραγωγή τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου, δέν κατέστη δυνατή μεταγενεστέρως παρά μόνο μία περιορισμένη ἀντιστάθμιση μέσω αὐξήσεων τῶν τιμῶν γιά τήν ὑπόλοιπη παραγωγή τοῦ ἔτους 1980.

Ὡς πρός τά ἐπιχειρήματα αὐτά πρέπει κατά πρῶτο νά διαπιστωθεῖ ὅτι, σύμφωνα μέ τήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, ἡ ἀναδρομικότης δέν ἀποκλείεται κατά τρόπο ἀπόλυτο. Ὑπενθυμίζω μόνο δύο ἀποφάσεις πού ἀφοροῦν τήν νομισματική ἐξίσωση (ὑποθέσεις 7/76 — ἀπόφαση τῆς 7ης Ἰουλίου 1976 — ἐπιχείρηση IRCA (Industria Romana Carni e Affini SpA) κατά Amministrazione delle finanze dello Stato, Slg. 1976, σ. 1213· καί 98/78 — ἀπόφαση τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1979 — ἐπιχείρηση A. Racke κατά Hauptzollamt Mainz Slg. 1979 σ. 69), στίς ὁποῖες ἡ ἐφαρμογή τῶν νομισματικῶν ἐξισωτικῶν ποσῶν σέ πράξεις καί συναλλαγές προγενέστερες τῆς δημοσιεύσεως τῶν σχετικῶν κανονισμῶν ἐκρίθη νόμιμη, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἦταν ἀναπόφευκτη ἐν ὄψει τοῦ συστήματος τῆς νομισματικῆς ἀξιώσεως, τῶν σκοπῶν πού ἐπεδίωκε τό σύστημα αὐτό καί τῆς ἀνάγκης νά διασφαλισθεῖ ἡ πλήρης ἀποτελεσματικότης τῆς ρυθμίσεως. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού ἐκρίθη οὐσιῶδες ἦταν τό κατά πόσον ἐλήφθη προσηκόντως ὑπ' ὄψη ἡ θεμιτή ἐμπιστοσύνη τῶν ἐνδιαφερομένων κύκλων καί, συνεπῶς, τό ἂν μία τέτοια ρύθμιση ἦταν προβλεπτή.

Στήν προκειμένη περίπτωση, ἡ Ἐπιτροπή κατέδειξε σαφῶς ὅτι ἡ μή συμπερίληψη τοῦ Ὀκτωβρίου θά εἶχε σοβαρές ἐπιπτώσεις στήν ἀποτελεσματικότητα τοῦ συστήματος, διότι οἱ ἐπιχειρήσεις — βάσει μέσου ποσοστοῦ ἀξιοποιήσεως 50 % — ἠδύναντο νά διπλασιάσουν τήν παραγωγή τους κατά τόν μήνα Ὀκτώβριο. Ἐπί πλέον, εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι οἱ ἐπιχειρήσεις εἰδοποιήθησαν ἐγκαίρως γιά τήν θέσπιση τοῦ

συστήματος τῶν ποσοστώσεων, πρῶτα μέ τήν ἀνακοίνωση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆ 11ης Ὀκτωβρίου 1980 (Abl. C 264, σ. 2), ἡ ὁποία ἔκανε λόγο γιά τήν συμπερίληψη τοῦ Ὀκτωβρίου στό σύστημα τῶν ποσοστώσεων, καί κατόπιν μέ τήν ἀπόφαση 2613/80, πού ἐδημοσιεύθη τήν 11η Ὀκτωβρίου 1980 (Abl. L 268, σ. 25), καί ἡ ὁποία προέβλεπε ὑποχρέωση τῶν ἐπιχειρήσεων νά παράσχουν πληροφορίες γιά τήν παραγωγή τοῦ Ὀκτωβρίου.

Οὔτε δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωση ὅτι μεταγενέστερα γεγονότα κατέστησαν αὐτές τίς ἐνδείξεις χωρίς ἀντικείμενο. Ἐν πάση δέ περιπτώσει, ἡ Ἐπιτροπή διεβεβαίωσε, καί ἡ προσφεύγουσα δέν ἠδυνήθη νά ἀντικρούσει, ὅτι οἱ μεταγενέστερες συζητήσεις περιεστράφησαν σέ ἄλλα σημεῖα τοῦ καθεστῶτος καί ὅτι ποτέ δέν ἀντεμετωπίσθη τό ἐνδεχόμενο νά μή περιληφθεῖ ὁ Ὀκτώβριος τοῦ 1980.

Κατά τά λοιπά, δύναται ἐπίσης νά ὑποστηριχθεῖ ἡ ἄποψη ὅτι δέν πρόκειται ἐδῶ γιά *γνησία* περίπτωση ἀναδρομικότητος, ἀλλά γιά κατάσταση ἀνάλογη πρός ἐκείνη τῆς ὑποθέσεως 44/56 (Hessische Knappschaft κατά Singer et Fils, ἀπόφαση τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1965, Slg. 1965, σ. 1267), στήν ὁποία τό Δικαστήριο ἔκρινε ἐπιτρεπτό νά καθορίζονται ἀπό μία ρύθμιση οἱ ἔννομες συνέπειες παρελθόντων γεγονότων καί ἐδέχθη ὅτι, ἀπό τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος μιᾶς διατάξεως, δύνανται νά ἀπορρέουν δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις ἀκόμη καί ἀπό πραγματικά περιστατικά προγενέστερα τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς. Κατά τόν ἴδιο τρόπο, τό σύστημα ποσοστώσεων πού ἴσχυσε ἐπί τρεῖς μῆνες καί ἐδημοσιεύθη στό τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου 1980 ἀφορᾶσε ἐν μέρει παρελθόντα γεγονότα καί συνέδεε πρός αὐτά τήν ἐκτίμηση τῆς νομιμότητος μεταγενέστερης συμπεριφορᾶς. Ἦταν ὅμως ἐντελῶς ἀπίθανο — λόγω ἀκριβῶς τῆς προαναφερθείσης ἀνακοινώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς — νά εἶχε γίνει ὑπέρβαση τῶν ποσοστώσεων ἤδη μέ τήν παραγωγή τοῦ Ὀκτωβρίου, κατά τρόπον ὥστε κατά τήν ἔναρξη τῆς ἰσχύος τῆς ρυθμίσεως νά μή ἦταν πλέον ἐφικτή ἡ διόρθωση καί, ἐπομένως, ἡ ἀποφυγή κυρώσεων γιά παρελθοῦσες πράξεις· δύναται μᾶλλον νά θεωρηθεῖ ὡς δεδομένο ὅτι οἱ ἐπιχειρήσεις ἦταν ἀκόμη σέ θέση νά προσαρμόσουν τήν παραγωγή τους κατά τήν διάρκεια τοῦ Νοεμβρίου καί τοῦ Δεκεμβρίου 1980 καί νά ἀποφύγουν ἔτσι τίς κυρώσεις.

Ἄν, ἐξ ἄλλου, ληφθεῖ ὑπ' ὄψη τό γεγονός ὅτι ἡ προσφεύγουσα διέκοψε τήν παραγωγή της μόνο ἀπό 15ης Δεκεμβρίου 1980, δέν συντρέχει κανένας λόγος, κατά τήν γνώμη μου, νά ἀναγνωρισθεῖ τό σύστημα τῶν ποσοστώσεων ὡς ἀνεφάρμοστο κατά τό τέταρτο τρίμηνο τοῦ 1980 λόγω παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς μή ἀναδρομικότητος.

2. *Ἐπί τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 58 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ*

Τό ἄρθρο 58 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ προβλέπει ὅτι, πρίν καθορίσει ἕνα σύστημα ποσοστώσεων τῆς παραγωγῆς, ἡ Ἐπιτροπή διαβουλεύεται μέ τήν Συμβουλευτική Ἐπιτροπή καί ὅτι καθορίζει τίς ποσοστώσεις ἐπί εὐλόγου βάσεως, βάσει μελετῶν πού γίνονται ἀπό τήν Ἐπιτροπή σέ συνεργασία μέ τίς ἐπιχειρήσεις καί τίς ἑνώσεις ἐπιχειρήσεων. Ἐπί τοῦ τελευταίου αὐτοῦ σημείου, ἡ προσφεύγουσα ἀναγνωρίζει μέν ὅτι, κατά τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1980, ἐπραγματοποιήθησαν τρεῖς συνεδριάσεις ἐκπροσώπων τῆς Ἐπιτροπῆς καί ἑνώσεων ἰταλικῶν ἐπιχειρήσεων σιδήρου καί χάλυβος· ὑποστηρίζει, ὅμως, ὅτι δέν ἐπρόκειτο γιά γνήσιες διαβουλεύσεις ὑπό τήν ἔννοια τῆς πραγματικῆς συνεργασίας, ὅπως ἀπαιτεῖ τό ἄρθρο 58 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ. Πράγματι, τό θέμα ὑπεβλήθη ἤδη στό Συμβούλιο λίγες ἡμέρες μετά τήν πρώτη συνεδρίαση τῆς 4ης Ὀκτωβρίου 1980. Οἱ ἑνώσεις ἐπιχειρήσεων δέν εἶχαν, συνεπῶς, τήν εὐκαιρία νά ὑποβάλουν ἀντιπροτάσεις, ἀλλά ἀπεναντίας εὑρέθησαν πρό ἑνός «Diktat» τῆς Ἐπι-

τροπῆς, ἰδίως ὅσον ἀφορᾶ τόν ὑπολογισμό τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς. Ἐν πάση περιπτώσει, εἶναι ἀναμφισβήτητο, κατά τήν προσφεύγουσα, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐδέχθη καμμία ἀπό τίς ἰταλικές προτάσεις ὅσον ἀφορᾶ ἰδίως τά μέτρα προστασίας ἔναντι τῶν εἰσαγωγῶν, τούς ἐλέγχους πού πρέπει νά ἀσκοῦνται, τίς παρεμβάσεις τοῦ κράτους στόν ἀνταγωνισμό ἤ τήν λήψη ὑπ' ὄψη τῆς παραγωγικῆς ἱκανότητος κατά τόν καθορισμό τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς. Ἡ προσφεύγουσα ὑποστηρίζει, ἐξ ἄλλου, ὅτι, ἐν ὄψει τοῦ μεγέθους της, ἔπρεπε νά ἔχει συμμετάσχει στίς ἀνωτέρω μελέτες· τό γεγονός ὅτι τοῦτο δέν συνέβη συνιστᾶ ἐπίσης σοβαρό σφάλμα πού συνεπάγεται τό ἀνεφάρμοστο τῆς ρυθμίσεως.

Κατά τήν γνώμη μου, οὔτε ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ δέν δύναται νά γίνει δεκτή ἡ ἄποψη τῆς προσφευγούσης.

Ὀρθῶς ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ κατά πρῶτον ὅτι, ἀφοῦ τό ἄρθρο 58 προβλέπει μόνο *διαβούλευση* μέ τίς ἐπιχειρήσεις καί ὄχι ἐκτενέστερα δικαιώματα συμμετοχῆς τῶν ἐπιχειρήσεων στίς συζητήσεις, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἦταν ὑποχρεωμένη νά λάβει ὑπ' ὄψη τίς γνῶμες τους. Εἶναι, ἐξ ἄλλου, σαφές ὅτι, καί μετά τήν ὑποβολή τοῦ ζητήματος στό Συμβούλιο καί μέχρι τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως (τήν 31η Ὀκτωβρίου 1980), οἱ ἐπιχειρήσεις εἶχαν ἀκόμη τόν χρόνο καί τήν δυνατότητα νά διατυπώσουν τίς ἀπόψεις τους, δεδομένου, μάλιστα, ὅτι στήν πρόταση τῆς Ἐπιτροπῆς πρός τό Συμβούλιο, ἀνεφέρετο ρητῶς σέ διάφορα σημεῖα (σ. 10, 12, 13, 14) ὅτι οἱ μελέτες πού προβλέπονται ἀπό τό ἄρθρο 58 παράγραφος 2 δέν εἶχαν ἀκόμη λήξει. Δέν δύναται, ἐξ ἄλλου, νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔλαβε ὑπ' ὄψη καμμία ἀπό τίς παρατηρήσεις τῶν ἐπιχειρήσεών ὡς πρός τόν τρόπο ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῶν ποσοστώσεων, ὅπως προκύπτει ἀπό τήν παραβολή τοῦ κειμένου πού ὑπεβλήθη ἀρχικῶς στό Συμβούλιο μέ τό κείμενο τῆς ἀποφάσεως, ἰδίως ὅσον ἀφορᾶ τόν συντελεστή τῆς προβλεπομένης μειώσεως.

Ἐν τούτοις, ὅσον ἀφορᾶ, ἰδίως, τήν διαβούλευση μέ τήν προσφεύγουσα, εἶναι κατά πρῶτο λόγο σημαντικό τό γεγονός ὅτι ἕνας ἐκπρόσωπος τῆς ἐπιχειρήσεως συμμετέσχε στήν συνεδρίαση τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1980, στήν ὁποία εἶχε τήν δυνατότητα νά ἐκφράσει τήν ἄποψή του. Ἀφ' ἑτέρου, ἐν ὄψει τοῦ ἐπείγοντος χαρακτῆρος τοῦ μέτρου, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἠδύνατο νά ζητήσει κατ' ἰδίαν τίς γνῶμες 350 περίπου ἐπιχειρήσεων. Ἔπρεπε μᾶλλον νά ἀρκεσθεῖ στίς γνῶμες τῶν ἑνώσεων καί νά δώσει τήν δυνατότητα νέ ἐκφράσουν τήν ἄποψή τους οἱ ἐπιχειρήσεις πού τό ζητοῦσαν.

Κατά συνέπεια, δέν δύναται ἀσφαλῶς νά διαπιστωθεῖ παράβαση οὐσιώδους τύπου κατά τήν λήψη τῆς ἀποφάσεως 2794/80.

3. *Ἀνεπαρκής προστασία κατά τῶν εἰσαγωγῶν*

Ἡ προσφεύγουσα παρετήρησε ἐπίσης — καί μέ αὐτό ἔρχομαι σέ ἕνα ἄλλο λόγο τῆς προσφυγῆς — ὅτι στό ἄρθρο 58 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ γίνεται ρητῶς λόγος γιά τήν ἀνάγκη νά συνοδεύεται τό σύστημα ποσοστώσεων τῆς παραγωγῆς, στόν ἔσχατο πού εἶναι ἀναγκαῖο, ἀπό τά μέτρα πού προβλέπονται στό ἄρθρο 74. Κατά τό τελευταῖο αὐτό ἄρθρο, προϋπόθεση τῆς θεσπίσεως μέτρων ἔναντι τρίτων χωρῶν εἶναι, μεταξύ ἄλλων, ὅτι ἕνα ἀπό τά προϊόντα πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 81 εἰσάγεται στό ἔδαφος ἑνός ἤ περισσοτέρων Κρατῶν μελῶν σέ ποσότητες σχετικῶς αὐξημένες καί ὑπό ὅρους τέτοιους, ὥστε οἱ εἰσαγωγές αὐτές νά ἐπιφέρουν σοβαρή ζημία στήν παραγωγή, ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ὁμοίων ἤ εὐθέως ἀνταγωνιστικῶν προϊόντων. Μολονότι ἡ προϋπόθεση αὐτή ἐπληροῦτο — παρετηρεῖτο πράγματι

αὔξηση τῶν εἰσαγωγῶν προϊόντων ἐλάσεως καί ἡμιπροϊόντων, καί μάλιστα σέ χαμηλότερες τιμές, διότι οἱ παραγωγοί τρίτων χωρῶν εἶχαν χαμηλότερα ἔξοδα παραγωγῆς ἤ, ὅπως π.χ. στήν Ἱσπανία, ἐλάμβαναν ἐπιδοτήσεις — ἡ Ἐπιτροπή παρέλειψε νά λάβει ἀποτελεσματικά μέτρα ὅπως ὁ καθορισμός ποσοστώσεων εἰσαγωγῆς ἤ ἐλαχίστων τιμῶν. Κατά τήν προσφεύγουσα, τοῦτο συνιστᾶ παράβαση τοῦ ἄρθρου 58, ἀπό τό ὁποῖο συνάγεται — λόγω τῆς ρητῆς παραπομπῆς στό ἄρθρο 74 — ἡ ἀνάγκη *παραλλήλου* ρυθμίσεως ὡς πρός τίς εἰσαγωγές. Τοῦτο παρέχει ἐπίσης ἔρεισμα γιά τήν αἰτίαση περί παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογικότητος, διότι, λόγω τοῦ ἐλλιποῦς χαρακτῆρος τους, τά μέτρα πού ἐλήφθησαν ἔναντι τῶν κοινοτικῶν ἐπιχειρήσεων δέν ἐνδείκνυντο γιά τήν ἐπίτευξη τοῦ ἐπιδιωκομένου μέ αὐτά σκοποῦ — αὔξηση τῶν τιμῶν στήν κοινή ἀγορά μέσω τῆς μειώσεως τῆς προσφορᾶς —, μολονότι ἀπαιτοῦσαν θυσίες ἐκ μέρους τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Κοινότητος.

Ὡς πρός τόν λόγο αὐτό, δύναται νά τεθεῖ τό ζήτημα, πού θέτει καί ἡ Ἐπιτροπή, ἄν ἡ ἔλλειψη νομιμότητος ἑνός συγκεκριμένου μέτρου δύναται πράγματι νά θεμελιωθεῖ στήν ἔλλειψη ἑνός μέτρου ἄλλου εἴδους ἤ μήπως τό κατάλληλο ἔνδικο βοήθημα γιά τήν περίπτωση αὐτή εἶναι ἡ προσφυγή λόγω παραλείψεως. Δέν εἶναι, ὅμως, ἀναγκαῖο νά ἐπιλυθεῖ τώρα αὐτό τό πρόβλημα, διότι, κατά τήν γνώμη μου, στήν προκειμένη περίπτωση ἀρκοῦν ἄλλοι συλλογισμοί.

Κατά πρῶτο — ὅπως προκύπτει ἀπό τήν ἔκφαση «στόν βαθμό πού εἶναι ἀναγκαῖο» — τό ἄρθρο 58 δέν προβλέπει ἐπιτακτικῶς σύνδεσμο τοῦ συστήματος τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς μέ τά μέτρα τοῦ ἄρθρου 74. Ἡ διατύπωση πού ἐπελέγη θέτει μᾶλλον τήν ἔμφαση στήν ἀναγκαιότητα μιᾶς «ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως πού ἀπορρέει ἀπό οἰκονομικά γεγονότα ἤ περιστάσεις» κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 33 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ. Ἡ δύσκολη ἀπόφαση πολιτικῆς φύσεως πού καθίσταται ἀναγκαία πρέπει νά λάβει ὑπ' ὄψη ὄχι μόνο τόν σκοπό πού τάσσει τό ἄρθρο 3 στοιχεῖο στ τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ — προαγωγή τῆς ἀναπτύξεως τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν — καί τίς ὑποχρεώσεις τῆς Κοινότητος ἐκ τῆς συμφωνίας GATT ἀλλά καί τά ἀποτελέσματα μέτρων, λαμβανομένων δυνάμει τοῦ ἄρθρου 74, ὡς πρός τίς κοινοτικές ἐξαγωγές ἐν γένει, καί εἰδικότερα τίς ἐξαγωγές χάλυβος, τά ὁποῖα, στό πλαίσιο τοῦ συστήματος ποσοστώσεων, θά ἦταν δυνατό νά καταλήξουν σέ περαιτέρω μείωση τῶν ποσοστώσεων παραγωγῆς. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἀπό τήν ἀπόφαση τοῦ Δικαστηρίου τῆς 18ης Μαρτίου 1980, ὡς πρός τίς ἐλάχιστες τιμές τῶν ράβδων ὁπλισμοῦ σκυροδέματος (συνεκδικασθεῖσες ὑποθέσεις 154, 205, 206, 226 ἕως 228, 263 καί 264/78, 39, 31, 83 καί 85/79 — SPA Ferriera Valsabbia καί λοιποί κατά Ἐπιτροπῆς — Slg. 1980, σ. 907). Στήν σκέψη 110 (Slg. 1980, σ. 1015) ἀναφέρεται σχετικῶς:

«Πρέπει, ἐπίσης, νά παρατηρηθεῖ ὅτι, κατά τίς διαπραγματεύσεις της μέ τρίτες χῶρες ἡ Ἐπιτροπή ἀντιμετωπίζει ὄχι ἀσήμαντες δυσκολίες λόγω τοῦ ὅτι οἱ ἐξαγωγές χάλυβος τῆς ΕΚΑΧ ὑπερβαίνουν τίς εἰσαγωγές της· γιά τόν λόγο αὐτό, ἡ Ἐπιτροπή πρέπει νά ἐξασφαλίζει τήν συνέχιση τῶν κοινοτικῶν ἐξαγωγῶν καί νά προσπαθεῖ ταυτοχρόνως νά περιορίζει τίς εἰσαγωγές στήν Κοινότητα· ἄν ἐλάμβανε χωρίς διαπραγματεύσεις περιοριστικές ἀποφάσεις ἔναντι τρίτων χωρῶν, ὑπῆρχε κίνδυνος νά προκαλέσει μέτρα ἀνταποδόσεως ἐπιζήμια γιά τό κοινό συμφέρον.»

Ὑπό τέτοιες συνθῆκες — ὅπως συνάγεται ἀπό τό ἄρθρο 33 παράγραφος 1 — προϋπόθεση τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου εἶναι νά προσάπτεται στήν Ἐπιτροπή ὅτι διέπραξε κατάχρηση ἐξουσίας ἤ ὅτι ἀγνόησε κατά ἔκδηλο τρόπο τίς διατάξεις τῆς συνθήκης.

Δύναται ὅμως δικαίως νά ἀμφισβητηθεῖ ὅτι ἡ προσφεύγουσα διετύπωσε στήν προκειμένη περίπτωση τέτοια αἰτίαση κατά ἐπαρκῆ τρόπο, θεμελιώνοντάς την ἐπί συγκεκριμένων ἐνδείξεων. Τοῦτο ἐπιτρέπει νά παραμερισθεῖ χωρίς περαιτέρω ἐξέταση ἡ ἐπιχειρηματολογία πού ἀφορᾶ τό ἄρθρο 74.

Πέραν αὐτοῦ, δύναται ὅμως νά ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ἡ Κοινότης δέν ἔμεινε ἀδρανής ἔναντι τρίτων χωρῶν ἐν σχέσει πρός τήν θέσπιση τοῦ συστήματος ποσοστώσεων. Ὑπενθυμίζω τά μνημονευθέντα ἀπό τήν Ἐπιτροπή μέτρα, πού ἀποσκοποῦν στήν διασφάλιση ἑνός ὁρισμένου ἐπιπέδου τῶν τιμῶν εἰσαγωγῆς καί ἀπό τά ὁποῖα δύνανται νά ἀπορρέουν διαδικασίες ἀντιντάμπιγκ καί ἡ ἐπιβολή εἰσφορῶν κατά τήν εἰσαγωγή. Ὑπενθυμίζω, ἐπίσης, διάφορες ἀποφάσεις καί συστάσεις περί ἐπιτηρήσεως τῶν εἰσαγωγῶν, οἱ ὁποῖες ἐπιβάλλουν τήν ὑποχρέωση στούς μέν εἰσαγωγεῖς νά παρουσιάζουν ὁρισμένα σημαντικά στοιχεῖα, στά δέ Κράτη μέλη νά διενεργοῦν ἐλέγχους καί νά ἐνημερώνουν τήν Ἐπιτροπή. Ὑπενθυμίζω, τέλος, τήν ἀπαγόρευση προσαρμογῆς τῶν τιμῶν πρός τίς τιμές εἰσαγωγῆς καί ἰδίως τίς συμφωνίες ὡς πρός τό μέγεθος καί τίς τιμές τῶν εἰσαγωγῶν, πού συνήφθησαν μέ πολλές χῶρες καί οἱ ὁποῖες — μόνο τό σημεῖο αὐτό ἔχει σημασία ἐν προκειμένῳ — ἴσχυαν μέχρι τό τέλος τοῦ 1980.

Ὅπως ἐβεβαίωσε ἡ Ἐπιτροπή, τά μέτρα αὐτά ἐλειτούργησαν προφανῶς κατά τρόπο ἱκανοποιητικό, καί, συνεπῶς, εἶναι δύσκολο νά λεχθεῖ ὅτι ἡ ἔλλειψη εὐρυτέρων μέτρων συνιστᾶ κατάχρηση ἐξουσίας ἤ ἔκδηλη ἀγνόηση διατάξεων τῆς συνθήκης. Ἀναφέρομαι, ἐν προκειμένῳ, σέ ὅσα ἐδήλωσε ἡ Ἐπιτροπή ἐν σχέσει ἰδίως πρός τήν μείωση τῶν εἰσαγωγῶν κατά τήν διάρκεια ἤδη τοῦ 1980 καί στίς ἀρχές τοῦ 1981, ἰδίως ἀπό τήν Ἱσπανία. Ἐπί πλέον, παραπέμπω στούς πίνακες πού προσεκόμισε ἡ Ἐπιτροπή καί οἱ ὁποῖοι ἀπεικονίζουν τήν ἐξέλιξη τῆς καταστάσεως τῶν τιμῶν στήν Κοινότητα κατά τό τέταρτο τρίμηνο τοῦ 1980.

4. *Παράβαση τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν διακρίσεων καί ἄλλες αἰτιάσεις*

Ἔρχομαι τώρα σέ μία τελευταία ὁμάδα αἰτιάσεων οἱ ὁποῖες — ἄν δέν ἀπατῶμαι — διετυπώθησαν γιά πρώτη φορά στήν ἀπάντηση. Θά ἦταν δυνατό, συνεπῶς, νά παραμερισθοῦν ὡς ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσες· ἐν τούτοις, θέλω νά προβῶ σέ μία ἔστω καί σύντομη ἐξέτασή τους.

α) Ἡ προσφεύγουσα ἰσχυρίσθη — καί στό σημεῖο αὐτό ἔχει προφανῶς κατά νοῦ κυρίως τήν ἀπαγόρευση τῶν διακρίσεων — ὅτι τά κοινοτικά ὄργανα ἠνέχθησαν κρατικές ἐπιδοτήσεις πρός τίς ἐπιχειρήσεις σιδήρου καί χάλυβος ὑπό διάφορες μορφές καί κατά παράβαση τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἄρθρου 4 στοιχεῖο 6 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ. Κατά τόν τρόπο αὐτό διετηρήθησαν τεχνητῶς ἐν ζωῇ μεγάλες ἐπιχειρήσεις καί κατέστη δυνατός ἕνας ἀθέμιτος ἀνταγωνισμός. Ἐν τούτοις, κατά τήν θέσπιση τοῦ συστήματος ποσοστώσεων, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔλαβε ὑπ' ὄψη τό γεγονός ὅτι οἱ εὐνοηθεῖσες κατά τόν τρόπο αὐτό ἐπιχειρήσεις ἦταν σέ θέση νά ἀνταπεξέλθουν στά προβλήματα κόστους πού ἔθεταν οἱ περιορισμοί τῆς παραγωγῆς καλύτερα ἀπό τίς ἐπιχειρήσεις πού εἶχαν πραγματοποιήσει μέ δικά τους μέσα σημαντικές ἐπενδύσεις γιά τήν μετατροπή καί τόν ἐκσυγχρονισμό τῶν ἐγκαταστάσεών τους. Σέ διάφορες χῶρες, ἐξ ἄλλου, ἡ Ἐπιτροπή ἐπέτρεψε τήν κατασκευή νέων ἐγκαταστάσεων ἐνῶ δέν ἔλαβε ὑπ' ὄψη ὅτι, ἀπό πολλές ἀπόψεις, οἱ ἰταλικές ἐπιχειρήσεις βαρύνονται μέ ὑψηλά ἔξοδα παραγωγῆς καί ἰδίως μέ ὑψηλό κόστος ἐνεργείας λόγω τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ τῶν κλιβάνων.

Κατά τῶν ἐπιχειρημάτων αὐτῶν — καί στό μέτρο πού δέν πρόκειται γιά ἐντελῶς ἀορίστους καί ἀστηρίκτους ἰσχυρισμούς —

δύναται νά ἀντιταχθεῖ εὐλόγως ὅτι ἡ νομιμότης τῶν μέτρων πού θεσπίζονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 58 τῆς συνθήκης ΕΚΑΧ δέν δύναται νά ἀμφισβητηθεῖ λόγω τῆς μή θεσπίσεως διατάξεων σέ ἕνα ἄλλο τομέα, οἱ ὁποῖες δέν ἔχουν ἄμεση καί οὐσιώδη σχέση μέ τό καθεστώς τῶν ποσοστώσεων. Εἶναι, ἐξ ἄλλου, γνωστό ὅτι τά κοινοτικά ὄργανα καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες γιά τήν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος τῆς ἐπιδοτήσεως τῆς βιομηχανίας σιδήρου καί χάλυβος, ὅπως ἀποδεικνύει ἰδίως ἡ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου 257/80.

Κατά τῆς αἰτιάσεως τῆς προσφευγούσης, σύμφωνα μέ τήν ὁποία δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη, κατά τόν καθορισμό τῶν ποσοστώσεων, ἀφ' ἑνός μέν οἱ κρατικές ἐπιδοτήσεις, ἀφ' ἑτέρου δέ ἡ ἰδιάζουσα κατάσταση τῆς ἰταλικῆς βιομηχανίας ὅσον ἀφορᾶ τά ἔξοδα, πρέπει νά ἀντιταχθεῖ ὄχι μόνο ὅτι δέν ἦταν δυνατό νά ληφθοῦν ἐπαρκῶς ὑπ' ὄψη ζητήματα τόσο λεπτά καί πολύπλοκα στό πλαίσιο ἑνός συστήματος ποσοστώσεων πού ἔπρεπε νά θεσπισθεῖ κατά τρόπο σχετικῶς ταχύ, ἀλλά καί ὅτι ἡ προσφεύγουσα δέν διευκρίνισε καθόλου πῶς θά ἦταν δυνατό νά γίνει αὐτό μέ σύνεση — γιά νά ἀποφευχθεῖ ἡ αἰτίαση περί δημιουργίας διακρίσεων.

6) Τέλος, ἡ προσφεύγουσα ὑπεστήριξε ἀκόμη ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἐξετίμησε ἐσφαλμένως τήν παραγωγική ἱκανότητα ἐντός τῆς Κοινότητος, ὅπως προκύπτει ἀπό τό γεγονός ὅτι, γιά πολλές ἐπιχειρήσεις, παρέστη ἀνάγκη νά ἀναθεωρηθοῦν οἱ ποσοστώσεις παραγωγῆς πού καθορίσθησαν δυνάμει τῶν ἄρθρων 4 καί 14 τῆς ἀποφάσεως 2794/80. Ἐπικρίνει, ἐπίσης, τό γεγονός ὅτι προεβλέφθησαν ποσοστώσεις γιά ἐπιχειρήσεις πού εἶχαν παύσει τήν παραγωγή τους καί στίς ὁποῖες ἔτσι ἐδόθη ἡ δυνατότης νά ἐπιδοθοῦν σέ ἐπικερδές ἐμπόριο τῶν ποσοστώσεών τους.

Ἐπί τοῦ θέματος αὐτοῦ, πρέπει νά παρατηρηθεῖ πρῶτον ὅτι ἡ παραγωγική ἱκανότης καί ἡ ἐκτίμησή της δέν εἶχαν καθοριστική σημασία γιά τό σύστημα τῶν ποσοστώσεων καί ὅτι ἔπρεπε μᾶλλον νά τεθεῖ κατ' ἀρχήν ὡς βάση ἡ πραγματική παραγωγή κατά τήν διάρκεια μιᾶς περιόδου ἀναφορᾶς. Τοῦτο ἐστηρίχθη σέ σοβαρούς λόγους, δεδομένου ὅτι ἡ πραγματική παραγωγή ἀποτελεῖ ἀντικειμενικό δεδομένο, ἐνῶ — ὅπως κατέδειξε ἡ Ἐπιτροπή — ἡ ἀναφορά στίς ἱκανότητες θά προξενοῦσε προβλήματα ἀπό πολλές ἀπόψεις. Ἐν τούτοις, τό γεγονός ὅτι σέ ὁρισμένες περιπτώσεις παρέστη ἀνάγκη νά προσαρμοσθοῦν οἱ παραγωγές ἀναφορᾶς πού ἐχρησίμευσαν ὡς βάση γία τίς ποσοστώσεις παραγωγῆς δέν ἐπιτρέπει νά συναχθεῖ τό συμπέρασμα ὅτι τό μέτρο πού ἐθέσπισε ἡ Ἐπιτροπή ἐστερεῖτο οἱασδήποτε λογικῆς σχέσεως πρός τήν πραγματικότητα. Τέτοιες προσαρμογές προεβλέποντο εὐθύς ἐξ ἀρχῆς στό σύστημα καί τά καθοριστικά ἀπό τήν ἄποψη αὐτή στοιχεῖα ἦταν κατ' ἀρχήν γνωστά ἀπό τῆς θεσπίσεως τῆς ρυθμίσεως. Ἄλλωστε, δέν ἀπεδείχθη ὅτι τοῦτο προεκάλεσε σημαντικές δυσχέρειες καί ὅτι τό σύστημα τῶν ποσοστώσεων κατέστη στήν πράξη χωρίς ἀποτέλεσμα. Ἐν πάση δέ περιπτώσει, προέκυψε σημαντική μείωση τῆς παραγωγῆς, τουλάχιστον ἐν σχέσει πρός τίς ὑπάρχουσες ἱκανότητες.

Ὅσον ἀφορᾶ, τέλος, τόν καθορισμό ποσοστώσεων γιά ἐπιχειρήσεις πού εἶχαν παύσει τήν παραγωγή τους, ἡ Ἐπιτροπή ἐδήλωσε σχετικῶς κατά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτηση ὅτι ἀρχικῶς τοῦτο ἔγινε διότι, γιά τήν ταχεία ἐφαρμογή τοῦ συστήματος, ἦταν ἀναγκαῖο νά προβεῖ σέ ἠλεκτρονική ἐπεξεργασιά τῶν στοιχείων, ἡ ὁποία περιελάμβανε ὅλες τίς ἐπιχειρήσεις πού εἶχαν καταβάλει τήν εἰσφορά ΕΚΑΧ. Τό σφάλμα αὐτό ἀφοροῦσε, ὅμως, ἕνα πολύ περιορισμένο ποσοστό τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς, ἐξ ἄλλου δέ κατέστη δυνατό νά διορθωθεῖ ταχέως. Ἀπό τό γεγονός αὐτό καί ἀπό τό ὅτι οἱ ἐν λόγω ἐπιχειρήσεις προέβησαν σέ ἐκχώρηση τῶν ποσοστώσεών τους, χωρίς, ὅμως, τοῦτο νά μεταβάλει τό σύνολο τῶν ποσοστώσεων —

σημεῖο ἀποφασιστικῆς σημασίας γιά τό σύστημα — δέν δύναται ἀσφαλῶς νά συναχθεῖ ὅτι ὁλόκληρο τό σύστημα ὑπέστη σημαντική νόθευση καί ὅτι τοῦτο ἐπιβάλλει τήν ἀκύρωση τοῦ καθορισμοῦ τῶν ποσοστώσεων πού ἰσχύουν γιά τήν προσφεύγουσα.

III — Προτείνω συνεπῶς — καί χωρίς νά θεωρῶ ἀναγκαῖο νά γίνει δεκτό τό αἴτημα τῆς προσφευγούσης περί προσαγωγῆς ὁρισμένων ἐγγράφων — νά ἀπορριφθεῖ ἡ προσφυγή ὡς ἀβάσιμη καί νά καταδικασθεῖ ἡ προσφεύγουσα στά δικαστικά ἔξοδα.